Ч. 252 (751). Львів, четвер дня 8. падолиста 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В занятих територіях 6 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано крім понеділка.

Умови передплати у Львові	
На рік	24·— К
пів року	12·—
чверть року	4·—
місяць	2·40

В краю і державі	
На рік	32·— К
пів року	16·—
чверть року	8·—
місяць	2·70

За границею	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Настрій в Америці.

Америку уважають загально головною підпорою коаліції. — Відси йдуть гроші, оружє а муніція і середники поживи для всіх коаліційних держав. — Вільсон уважає ся неначе начальним вождом всіх ворогів Німеччини й Австро-Угорщини. Не без інтересу буде тому пізнати, який є властиво настрій в Америці. — Нашу цікавість в сім згляді може заспокоїти звіт одного очевидця, що вернув недавно з Америки і свої вражіння описує в віденській „Neue Freie Presse". Він каже:

Про одушевлене війною між американським народом не може бути й бесіди. Настрій викликує ся штучно, при помочи великих сум гроша. Одушевлене є тільки між фінансовими кругами, головно новойорськими, та се не дивниця, бо Морґан та його банки заанґажовані в війні величезними сумами.

Отверто говорить ся в Америці, що не Вільсон виповів війну осередним державам, — а фінансовий світ з Морґаном на чолі. Вільзона приневолено до того погрозою, що другий раз не буде вибраний президентом.

Висліди борби віддоєними сулвами сильно занепокоїли американське правительство.

Рекрутація до війська і подорожіне всіх проживних середників викликало вже неодну революцію по ріжних американських містах, та правительство здушує всякий противенний рух строгими мірами.

Німців правительство переслідує і арештує або інтернує.

Інтересне, що перед прилученем Америки до коаліції — ся остання уважала війну як втрачену для себе. Допеэва приступлене до війни Америки додало коаліції знов відваги.

Укр. Ген. Секретаріят до народів на Україні

„Dziennik kijowski" містить поклик Українського Генерального Секретаріяту, який подаємо в в цілости.

Народи України!

Волею й приказом революційного законодатного тіла, Української Центральної Ради, в повній згоді з правительством революційних народів, вибрали й поставили ви нас, Генеральний Секретаріят, на чолі власти, повіряючи нам будову нового вольного житя в нашім краю.

В тяжкій та грізній хвилі вложили ви нам на рамена ту нашу почесну й тяжку задачу. — Війна, ся кірвава й огнева спадщина по царі Николаю, до краю вичерпала й втягнула в нужду краї богаті та родючі. Державна господарка захитала ся та дійшла до упадку. — З півночи Великої російської республики йде голод. — На заході четвертий вже рік палає і не гасне поломінь війни й не в силі є мученичих народів ту поломінь загасити.

Великий переворот, викликаний народами Росії, збурив новурі та високі мури царської неволі. Впав старий монархічний устрій. В огни й димі, в напруженій борот бі з безладем і голодом — революційна демократія мусить творити нові форми державного і суспільного житя.

Край великий і богатий, — таку нашу Україну, зрабовано та зруйновано. І ви також, народи України, підняли ся до нового житя й покликали нас до великої праці.

Ми отже, сповняючи вашу волю, з вірою і без вагання заняли визначені нам становиска і як головний орґан краєвої власти, — свідомі великих завдань — оголошуємо вам всім, горожани:

Першою задачою, яку собі кладемо, є скріплене нового републиканського устрою на Україні. Давний устрій, царський, повернути не може і не верне.

Столітями цілими був український нарід поневірюваний, позбавлений прав, поневолений, гноблений.

Тепер відроджений і воскресаючий встає він до нового житя як господар у рідній краю. Одначе століття пережитих терпінь, державний розум та спільний інтерес є запорукою, що ніодну з народностий, що заселяють українські землі, не стріне знасилуване її народних прав.

Ми отже — Секретаріят України — руководячись писаними правами всеї демократії нашої земли, приготовляючи край до автономічного житя в великій федерації републиканської Росії — проголошуємо, що не згодимо ся на ніякий гнет або зменшене яких небудь народних прав.

Бо лише згода і братнє співжите дадуть Україні той бажаний новий устрій.

Працюючі маси, робітники, селяни та ті з поміж них, на яких надягнено жовнірську шинелю, зробили конець політичному устроєви. — Так само мусить бути знесений той порядок, в котрім економічно сильні верстви без ніяких перешкод підносили ся над працюючі маси. — Генеральний Секретаріят України не занехає ставути на сторожі прав працюючих мас. Одначе поза всесвітним нещастєм, поза війною та господарським безладем, ще й инші темні й зловіщі сили тручають нас в пропасть. — Свідомі і несвідомі вороги народу, свободи та революції ширять серед населеня розруги, грабежі і насильства.

Рішучо заповідаємо всім сіючим насильства як також ворогам революції: як власть революційного народу України будемо безглядно й без ніяких вагань поборювати кожде діло, що може викликати розлад та заколот в краю.

В годині пораженя й недолі встала Україна до будови нових форм свого житя: тому тим сильнійшою та тревалійшою повинна бути власть, котрої проводови повірено сю працю.

Звертаємо ся зі зазивом до всіх демократій: народи України, в ваших руках лежить лад, порядок, та вся судьба будучої нашої землі.

Без згоди, без співпраці, без охотного і сильного поперти власти, вами вибраної, неможливо творити устрою свободи, бо лише спільними зусилями, залізеним напруженем одної спільної волі — здужаємо здержати наш край над берегом пропасти, а бути може відтягнемо його від неї та вспіємо вивести як край сильний здоровий і незруйнований на шлях великої будуччини.

Промова

о. Т. Войнаровського виголошена при відкритю загально-господарського Зїзду у Львові.

(Конець).

Ту саму аґрарну, фінансову і торговельну політику, яку доси веде Анґлія займала в старинній добі держава Атени. По знищеню її фльоти доньки перворядних домів атенських стають на службу, щоби могли прожити. При тих самих даних, які були в Атенах, тепер в Анґлії не є виключений той самий конець, який постиг Атени. На ту дорогу ми нашої держави не поведемо!

Ми мусимо обстоювати за як найінтензивнійшою господаркою рільничою та є ми мусимо обстоювати за утриманем як найсильнійшого стану селянського.

В теперішних тяжких обставинах нашої держави ставляє Правительство до селяньства домаганя як найінтензивнійшої продукції для прокормленя населеня, і то в як найтяжших обставинах. Жадає ся як найінтензивнійшої продукції при обмеженій ціні рільничих продуктів, при платні рільничого робітника, котра не вистарчає навіть на прокормлене і одежу його, ба навіть при примусі праці.

Так прим. в львівськім окрузі пересічна платня рільничого робітника виносить 3 К. Наймарнійшому робітникови у Львові треба заплатити за денну праці 10 К, за вирубане сяга дров платить ся 60 К., тож заробляє міський робітник денно 30 К. І мимо десятькратної ріжниці в платні сільського а міського робітника спорадичні заворушеня, які до тепер де були, були по містах або поміж промисловими робітниками.

Селянство в тих тяжких обставинах держави, свідоме великої вдячности вложених на нього обовязків, сповняє ті обовязки для утриманя суспільности і держави. Селянство для сповненя того великого вложеного на нього обовязку потягає до праці навіть і 9 і 10-літні діти.

Не був би повний образ, якби я не підніс ще одної додатної сторони селянства, а іменно що селянський стан дає найвитревалійшого на всі невигоди жовніра. Оповідав мені один висший офіцер, Мадяр, в яких тяжких услівях веде ся тепер війна, так що у многих його товаришів нерви не витримують, і вони навіть божеволіють.

„Переконав ся я однак сам — каже дотичний офіцер — як під тим зглядом витревалі є українські жовняри. Межи двох українських жовнярів упав в ночи тяжкого калібру ґранат, не експльодував і не зробив їм ніякої шкоди. Дотичні жовняри видячи, що ґранат не експльодував, спали найспокійнійше до рана дальше".

Є се ознакою сильних нервів і безграничного відданя ся Божому Провидіню.

Не є се заслугою селянства, але в сім тяжкім часі незвичайно пожадана і висока прикмета.

Селянство ставляє під кождим зглядом свій обовязок з напруженем до остаточности всіх своїх сил. Черга тепер на суспільність і державу, щоб і вони сповнили свій обовязок, прийшли з помочию зруйнованому селянству, щоб в як найкоротшому часі перевели його відбудову.

Але чи держава сповнить свій обовязок?

Селяни римської держави служили у війську на власнім коштї і з власною зброєю. Здобувають вони простори землі і невільника.

Патриції своїми впливами узискують ті здобуті землї і невільника для себе, обіцюють платити чинш державі і вкінци ті ґрунта переходять на їх безплатну власність. Наколи селяни домагають ся, щоби здобуті сї землї віддано їх дітям, відказують їм, що аж слідуючі, які здобудуть, ті будуть для їх дітей. При поновнім здобутю земель відповідають їм те саме, так аж до цілковитого зруйнованя селянства.

Селяни римської держави з напруженем своїх сил сповняють свій обовязок супроти суспільности і держави і як раз в інтересі суспільности і держави зруйнували ся. Зі зруйно-

ванем стану селянського повалилась враз з патриціями і римська держава.

Щоб подібна доля не постигла і наше селянство і державу, лиш один одиновий вихід: Відомо нам, що милостиво пануючий наш Цісар, пробуваючи в Галичині ще яко наслідник престола, дуже прихильно відносив ся до нашого селянства,

Тож одинокий остає для нас вихід звернути ся о охорону нашого селянства до Престола, а ми з нашої сторони можемо упевнити нашого Короля і Цісаря, що наколи підстава відносин суспільних і основи держави, якими уважаю селянство, будуть сильні, то якіб небудь зайшли би обставини, найде Найяснійший наш Монарх в нашім селянству трівку опору!

Da unsere Agrar-Organisationen bisnun keine Gelegenheit gehabt haben, ihre Huldigung unserem König und Kaiser auszusprechen bitte ich Euere Exzellenz, Herrn Statthalter, an Allerhöchste Stelle unsere Huldigung und die innigste Bitte der Versammlung vorzutragen, möge Seine Mäjestät unsere Bauerschaft in Schutz nehmen und wir unsererseits versichern, was immer es kommen sollte, wird Seine Mäjestät in unserer Bauerschaft eine sichere Stütze finden!

Unser innigst geliebter Kaiser, Karl I., lebe hoch! Многая літа!

Польське питане на пруській коронній Раді.

БЕРЛІН, 6 го падолиста. — „Lokal Anzeiger“ довідуть ся з добре поінформованого жерела, що вчерашна пруська коронна Рада обговорювала польське питане. — Виборені австрійським правительством засади розвязки того питаня мали бути коронною Радою приняті. — Побут австро-угорського міністра заграничних справ ґрафа Черніна в Берліні вяже ся з тою справою. — Графови Чернінови товаришать два фаховці, що при розвязці польського питаня мають визначну участь.

Хустина Королевої.

(З італійського фронту)

Італійці йшли на нас великою силою. Ще заки дніти почивало, виповняли долини і долинки, яруги і западини, щоб за дня почати на нас кровавий наступ. Ми знали про заміри неприятеля від полонених, а про рухи його військ від наших передних сторожей і стеж які сумлінно виконували поручену службу. Наші люди в таких разах неоцінені. Часом неписьменна людина здасть звіт з тільки детайлями, що заходиш в голову та дивуєш ся тому великому помічаючому дарови. Того дня приніс він неоцінені услуги. Ми знали, що діяло ся в ночи і те, що прийшло з днем не було для нас несподіванкою. Як почало дніти, став неприятель розвивати ся Передпіле, яке нас ділило, було того рода, що маневрувати міг Італієць майже непомітно. Різьба терену і рістня стала йому в пригоді. Представмо собі терен з численними більшими і меншими, глибшими і плитшими долинками, з яругами і холмами, щілинами, камянними брилами, такимиж плитами, з огородцями терасовато збудованими, то в сторону ворога, то в нашу; а те усе було покрите досить буйною рістнею, виноградом, миґдаловими і фіґовими деревами, підшитими хащами і корчиками, а над тим всім домінували пінґа і черешня, та остання з дозрілими вже ягодами. Отсе більш менш образ терену, на якім довелось нам звести одну з найкрівавших битв, яка вкрила наш полк високими признанями і нестертою славою.

Ворог розвиває ся...

Від часу до часу присне шрапнель над головами більших або менших громад людий, укритих між деревами, камінями чи хащами, то знова впаде туди ґранат і піднесе стовп куряви, може з частинами людського тіла. Цільні стріли пізнати по панічнім руху ворога, який розбігає ся на усі сторони, та по зойках, криках і накликуванях, які доходять до нас завдяки догідному вітрови з віддалі. От таке перериває на часок пляновий маневр неприятеля, здражує його позиції, на які паде що раз то більше і то влучнійших стрілів нашої артилерії. Ми слідимо з увагою кождий рух, кождий стріл та передаємо помічення телефоновому дротови, який лучить нас з висшими командами. Три роки війни зробили з нас майстрів у сім ремеслі. Ми знаємо, що сей отам до половини зігнений жовняр, який біжить здовж камяного паркану, є ординансом, що несе якісь порученя, тут знова де він пристане і зник нам з очий в глибокій, деревом осллоненій долинці, певно буде ворожа команда. От тамтой то безсумніву офіцир, а на право знова ворожі машинові кріси. Усього, що дієсь, ми не бачимо, се що ухватить наше око, се лиш незначний уривок на велику скалю подуманого ворожого маневру. Проче криєсь в красовім терені та рістні, які параваном станули для нашого ока. Але по тім що бачимо, не сумніваємо ся, що заміром ворога є підсунути ся на віддаль наступу і з білим оружем в руці розправити ся з нами...

Ми на те й чекаємо. Не денервуємо ся тим, що є і що має наступити. Спокійні і зимні ждемо на крίваве весілє. Воно стало для нас буденним явищем. Скількиж їх було, а скільки буде ще в сїй світовій заверусі! Може дехто і рад з того, що принесе найблизша будучина. Бо навчила нас війна, що по крівавшій розправі наступає все довша павза супокою...

Свого становища не зраджуємо. У нас нема вибудованої позиції, ми не рушили ні камінчика з місця, щоб не дати пізнати, де ми є. Більшими і меншими гуртками або і одинцем, як до обставин за плотами, деревами, в щілинах то в долинках укриті, слідячи як можна передпіля, ждемо, що принесуть грядучі години. Ворог не знає ще нашої лінії. Всі його стежі попались без вистрілу в полон, а з наших ніхто ні найменшим рухом не стане цілю ворогови. І се наше щастє! Бо якби він знав! От той могучий вогонь артилерії, який оре розриває землю і каміне за нами, звернув би ся певно за пару хвиль на нас, а тоді... ми знаємо се усі і тому приказу, щоби не показувати ся, не треба повторяти...

А погода така, якої не було тут давно. По довгім зимовім періоді пізна тут весна сього року. Але яка! Богата, стрійна і пишна. Богацтвом, запахом і тінию, яка хоронить нас від горячих промінів сонця та тисячів ворожих очий...

Не богато нас тут, як на таку важну позицію. Але сильні ми досвідом, залізними нервами, а злучені як друг з найліпшим другом, або брат з братом. Одна бо наша доля, те саме горе і біль у нас, а перед нами однако для усіх. Темна, незнана будучина..

Непокоїть нас лиш праве крило, де терен для ворога дуже догідний, для збірки на близоньку віддаль. А туди чи не думає він ударити найбільшою силою, як се можна вносити по тім вже, що зможе добачити наше око. Отсе небезпечний маневр для нас. Здаєть ся, що спочиває він в руках одного, який вештає собою тут і там, який всюди є. Шле других, то сам скаче з хаща в хащ, де гуртками сидять жовніри, в долинки до долинки, де певно їх повно, то здовж камяного плота, який під ріжними кутами веть ся до нашої позиції. Запримітити можна по руху хащів та тіни, чи тут і там по головах, що рух ворожих військ має на ціли підійти як найскорше найблизше нас, певно щоб заповнити наше сліпе передпіле... А кермує тим отся одна людина. Що за один він, не знати, але то певне, що военний бувалець і нераз певно вже провадив подібний маневр на війні. Він певно і душа сього відділу, який з ручним ґранатом або баґнетом піде на нас, може через його справно виконаний плян потече наша кровця, може через него прийдеть ся нам... Ні! сього дальше терпіти не можна..

„Убю пастиря і розбіжуть ся овци його“...

Ось він там під корчиком, пристанув, що би набрати духа, певно в дорозі до сусідного відділу...

— Насадка вісім сот!

Пав стріл...

Щось рухнулось під корчиком, але вже не віддалилось з місця..

Італійці рушили до наступу в пополудневих годинах. Прийшло до різні, якої найстарші жовніри не памятали. Одна ворожа розстрільна за другою клалась покотом в огни наших крісів. До тисяча полонених попалось в наші руки, біле тіло розстелелось по камянистому терені, а стони і зойки рвали загартовані наші нерви на шматки. А скільки пало неприятеля на задах, де він в суцільній масі ішов за многими розстрільними, знає той, що над нами. Зади покрились одною безперестанною курявою, коли сотки наших гармат ріжного калібру почали туди бити. На право від нас борба ще в найбільшому розгарі. Вють гармати, тарахкають машинові кріси, а в куряві криє ся дужаюча маса...

Ми по роботі, Не як вороги, які до недавна дихали до себе жовчею, але як братя сповнюємо санітарну службу.

А роботи доволі, жниво, якого не скоро доведеть ся оглядати...

Іду з лікарем в сторону корчика, де впав стріл..

Мертвий уже сержант... в руках хустинка якою перевязував рану, хотячи ратувати ся перед упливом крови...

Дивна хустина! Покрита малюнками, фіґурками, гербами і написями. Се карта великої Італії, моія, за яку давна союзниця станула проти нас..

І чого тут нема! Альбанія, Побереже, Гориція і Градиска, Тироль аж по Інсбрук...

— Глянь! Отсе велика Італія — звернув ся я до лікаря, показуючи йому хустину...

— За мала, якби була трохи більша, був би міг стрямату кров — сказав доктор більше до себе, кінчаючи оглядини забитого..

Як ми відтак довідали ся від полонених, такі хустини дарувала хоробрим жовнірам їх королева. — (В. F.).

Війна.

Керенський до Коаліції.

ВІДЕНЬ. „Новая Жизнь“ довідуєсь з російських правительственних кругів, начеби Керенський подав до відома амбасадорів держав коаліції, що Росія без значнійшої помочи з боку союзників не буде могла вести дальше війни. Керенський зажадав від амбасадорів не тільки правильного попертя середниками й сирівцями, але звернув також увагу на те, що російський нарід буде стреміти до мира на основі програми, оголошеної „Саветом“, коли ратункова акція для Росії не буде негайно введена в діло.

Анґлія накликує Росію до офензиви.

ВІДЕНЬ Римська „Tribuna“ оголошує льондонську телеґраму, що Анґлія інтервеніювала в Росії, щоби та підняла офензиву проти осередних держав.

Конфлікт між російським правительством і міністром війни.

ПЕТРОГРАД 6 падолиста (У. Т. А.) Вечірні часописи доносять: Члени тимчасового правительства осуджують діяльність міністра війни, головно його погляди в области зовнішної політики, які частійше виявили його міжнародний характер. Вийшла з того ріжниця думок між кабінетом і ґенералом Верховським, котрий в кінці зажадав 14 дневної відпустки й передав урядову власть державному підсекретареви війни, ґенералови Маніковському.

ПЕТРОГРАД, 6 падолиста (П. Т. А.) Розпорядок правительства уділяє відпустку міністрови війни Верховському з огляду на стан здоровля на необмежений час й увільняє його рівночасно з його уряду Генерала Маніковського товариша міністра, іменовано тимчасовим заступником міністра під загальною начальною управою міністра президента Керенського.

На разі Америка не виповість Австрії війни.

БЕРЛІН, 5. падоста. „Newyork Herald“ доносить з нового Йорку: Лянзінґ заявив заступникам преси, що президент Вільзон в тій хвилі не приготовляє виповідженя війни Австро-Угорщині.

Можливість уступленя Терещенка.

ГАРАПАНДА, 4. падолиста. Після „Русскої Волі“ не вдоволила мова Терещенка в ступнім парляменті ні одної партії, а сподіваєть ся, що потрафлять утворити бльок більшости, зложений з кадетів, ґруп торговельних та промислових, кооперативних ґруп та соц.-демократичної правиці.

З другої сторони уважаєть ся можливим уступлене Терещенка й як заступника вказуєть ся Набокова, якого кадети як також торговельні та промислові ґрупи вже давно бажають на те становиско.

Наступлять також инші переміни, головно уступлене міністра внутрішних справ Нікітіна задля його нездібности привернути порядок внутрі. Його наслідником має бути ґубернатор Фінляндії Некрасов.

Американські війська на швайцарській границі.

ЦУРИХ, „N. Z. Ztg“ доносить, що в віддалі вправ коло Понтарлієр над швайцарською гра-

ниєю є зібрані великі відділи американського війська.

Послідна велика битва?

ЛЮҐАНО. „Popolo d' Italia" заявляє, що рішенє війни западе в великій битві на венецькій рівнині й що се буде послідна велика битва в сій війні.

Державна Рада.

Передвчерашнє засіданє Палати послів відкрив през Грос промовою в честь армій, котрі вславили ся побідами на італійськім фронті

Президент Грос заявив, що презідия зложила Монархови в день іменин бажаня палати та що в наслідок побідної офензиви союзних армій надійшли телєґрафічні ґратуляції від президента сойму Німеччини та від президента Собрания, на які президент з подякою відповів. Письмо през. мін. повідомляє про скликанє делєґацій на 3. грудня та просить о переведенє виборів, які прийдуть на дневний порядок на однім з засідань.

Ухвалу Палати Панів в справі воєнного податку відіслано до фінансової комісії, а ухвалу Палати Панів о предовженє судових предлог до ком. правничої.

Посол Вінтер зголосив наглий запит до мін. краєвої оборони в справі мілітаризації робітників в Чехах. Зазначено в нім, що ц. к. дивізійний суд краєвої оборони в Празі виточив проти 31 робітників фабрики Рінґгофера в Сміхові процес за бунт та нарушенє субординації Від робітників відбирає ся присягу і обходить ся з ними як з жовнірами.

Інтерпеляції тій признано наглість.

Міністер дає вияснене в тій справі.

П. Зайц звертає ся проти того, щоби з вільних робітників роблено жовнірів. Взиває правительство, щоби хоронило робітників перед визиском.

Опісля промовляв п. Немец, по нім п. Сінґалевич, який виводив, що українське населенє було наражене на всякі жорстокости війська, тому не повинно ся погіршувати його долі зайвими терпінями

Хоча українські полки боролись хоробро над Сочею, мимо сего в тайнім приказі в спосіб рачавтовий напятновано Українців як непевний елемент. Українці бажают жити як вільний нарід на рівні з иншими народами Австрії.

Опісля промовляли пп. Гібшман, Геґер і Vericyska, міністер публ. робіт Гомач, що обговорював способи побільшеня продукції вугля і заявив, що можемо видержати та видержимо і на тім поли, бо під зглядом вугля наше положенє ліпше, як инших держав.

По бесідах пп. Старка і Піка замкнено засіданє.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Посол 67. виборчого галицького округа Цеґельський зложив мандат. Заряджено покликанє заступника.

НОВИНКИ.

— **Наукові виклади** Товариство українських наукових викладів ім. Петра Могили уряджує, почавши від найблизшої неділі т. є. 11. падолиста в малій салі інституту ім Миколи Лисенка першу серію викладів з такою проґрамою: Др Іван Крипякевич: Російська революція і Україна, в неділю 11, і 18. падолиста. Степан Чарнецький: Над колискою українського театру в Галичині. в середу 21. падолиста. Др Іван Раковський: Народ і раса, в неділю 25. падолиста. Др Денис Лукіянович: Нові оповіданя Стефаника, в неділю 2. грудня. Др Степан Рудницький: Зорі і люди, ві второк 4 грудня. Др Остап Макарушка: Найважнійші моменти з історії вихованя, в неділю 9 грудня. Др Володимир Кучер: О зимові і літнім часі в неділю 16. грудня. Др Ярослав Гординський: Тип київського ученого XVII. віку, в середу 19. грудня. Др Олександер Колесса: Епізоди з історії культурної боротьби України з Московщиною, в суботу 22. грудня.

— **Чи ще не за скоро?** Польські часописи оголошують „проєкт конституції польського королівства" уложений проф Др. Цибіховським Проєкт каже, що пануючою релігією в польськім королівстві є релігія римо-католицька, що польська держава має бути дідичною монархією, що сойм королівства має складати ся з двох палат, сенату і посольської палати і т. д. Виборче право є загальне, тайне, безпосереднє, рівне і пропорціональне. Проєкт приймає засаду тримандатових округів. На одного посла припадає 60 000 населеня. Сенат складає ся з членів вибираних, вірилістів і номінатів. До номінатів належать: дієцезальні католицькі епископи обряду латинського, грецького і вірменського..., і т д Що до епископів обряду грецького, значить, українських, питаємось: чи ще не за скоро згадувати про них?

— **Чи політичний відворот?** „Il. Kur. Codz." і „Gaz. Wiecz." доносять у власних дописях з Відня: В посольських кругах чувати, що український клюб вислав до ґр. Черніна делєґацію, яка його інтерпелювала що до правдивости поголосок про перегевори з Поляками, що мають на ціли переведенє персональної унії між польським Королівством і Австро-Угорщиною. Чувати з української сторони, що на інтерпеляцію ґр. Чернін відповів заперечуючо й запевнив україн. делєґатів, що справа та не буде залагоджена перед заключенєм мира.

— **За Холмщину.** Депутація повітів холмського. грубешівського і томашівського була минулої суботи в начальній команді армії і предложила господарські домаганя тих повітів. Делєґації сказано, що злученє тих повітів і підчиненє їх любельському ґенерал-ґубернаторству та краєвій господарській раді, в теперішній хвили неможливе, а що до инших домагань обіцяно звернути ся до любельского ґенерал-ґубернаторства з просьбою о уділенє тим повітам з весною інтензивної помочи. Щоби ж усунути деякі евентуальні неправильности, рішено виделєґувати ґенерала, котрий буде посередником між командою армії на фронті, а ґенерал-ґубернаторством в Люблині. а безпосередно вислано на інспекцію пільного марш. поручн. Шляйзера,

— **Продовженє вартости марок з цісарем Франц Йосифом.** Настановлену спочатку до 31. жовтня важність почтових марок по 15, 20, 25 і 30 сот. поодиноких і подвійних почтових листівок та карткових листів із образом цісаря Франца Йосифа І. і поспішних марок (трикутних) продовжила управа почт у ціли цілковитого зужитя запасу ще до 1. марта 1918 р,

— **Деревляний міст на 852 метри.** З Люблина доносять, що в окрузі Янів коло Аннополя дуже торжественно відкрито дня 4. с. м. монументальний твір штуки мостового будівництва, а саме деревляний міст на 852 метри довгий.

— **Два міліони бесідників.** Після „New York Herald" визначено в ціли пропаґанди американської позички свободи так званої Liberty Loan два міліони бесідників.

— **Світовий жидівський зїзд.** Управа жидівського соціялістичного світового союза „Posle Zion" задумує приготовити світовий зїзд жидівських робітників, який має відбути ся

в місті, в якім зіде ся міжнародна мирова конференція. — Зізд хоче ні менше ні більше — лише контролювати заступників держав..

— Веселий вечір уряджують в неділю дня 11. с. м. відомі гумористи Людвіковський, Варвіч, Дверницький, на який складають ся монольоги, сатири, жарти, куплети й комедійка. Білети в книгарні Альтенберґа.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 8. падолиста 1917.

Нині: 8. падолиста гр.-кат. Вм. Димитрія, римо-кат. Готфріда.

Завтра: 9. падолиста гр.-кат. Нестора муч., римо-кат. Теодора муч.

○ На адресу львівських пань. Заповіджені на 3 с. м. заг. збори „Укр. жіночого Комітету помочи для ранених жовнірів“. не відбулись з причини дуже малого числа учасниць. Се на жаль не перша несподіванка, яка стрічає жіночі орґанізації у Львові зі сторони таки самих жінок. Прикро воно про се писати але годі затаювати факт, що як з одної сторони деякі пані працюють в прилюдних інституціях дуже ревно і нераз понад сили, так знов з другої сторони богато наших пань і панночок не почуває ся до громадянського обовязку брати участь в праці для народа навіть в теперішній тяжкій хвилі, коли суспільна праця жінок є необхідно конечна. Знаємо у Львові богато пань, які мають час і здоровле, а дотепер поза власною хатою, чи своїм платним занятєм не приложили рук до нічого, так що в кінци випадало би їх поспитати, до якої вони властиво причисляють себе народности і до кого належать їх національні почуваня? Мусимо вже раз довідатись, хто з нами, а кому на нас і наших справах не залежить. В тій цїли треба зладити статистику наших сил та знати, чи і що хто робить, щоб ми були певні, на кого можемо числити, а на кого ні. Се моглиб перевести дві найбільші жіночі орґанізації, себто „Союз Українок“ і „тов. Маріїське Пань“. Заки се станесь, запрошуємо отсим поновно всїх дотеперішних членів і тих пань та панночок, що мали би час помочи нам, на загальні збори „Укр. жін. Комітету помочи для ранених жовнірів“ у Львові, які відбудуть ся 8 с. м. (на св. Димитрія) о год. 6 вечером на Бесїдї з попередно заповідженим предметом нарад. За Старшину — Софія Олесницька, предсїдателька.

○ Звертаємо увагу наших Читачів на услівя підписки VII. позички военної, які подаємо в нинїшнім числї „Укр. Слова“.

З австрійської головної кватири.

З дня 7. падолиста.

Італійці є в повнім відвороті до ріки Пяви. Наші операції переслідуваня йдуть пляново. Окружаюче співділане австро угорських гірських військ змусило кілька тисяч Італійців на південний захід від Тольмеццо до здачі.

На сході й у Албанії нічого важного.

Шеф Генерального Штабу.

З німецької головної кватири.

З дня 7. падолиста 1917.

На східнім фронтї:

На східнім фронтї й на македоньськім ніякої більшої боєвої діяльности.

На італійськім фронтї:

В горах на венецькій низинї продовжуєть ся переслїдуване. Декілька тисяч полонених приведено.

Західний фронт:

У Фляндрії йшла вчера завзята битва. По загальнім барабаннім огні раннім ранком наступали англійські дивізії від Poelkapelle аж до желізниці Ypern-Roulers на височини коло Becelaeve і Gheluvelt до приступу. На північ від Paschendaele ворог вдер ся; в завзятім держаню вирвано йому знов східну часть села. Коло полудня повів ворог свіжі сили до бою; вони могли місця, в котрих попередники продерли ся, лише місцево розширити. Наше становище йде східним краєм села. Вимірений на височини коло Becelaeve і Gheluvelt великими силами наступ розбив ся по більшій части вже перед нашими лініями; ворогів, що вдерли ся, поборено в борбі з близка. Дїлане нашого руйнуючого огня здержало пізнійше приготовлювані наступи. На побоєвищі тревала сильна артилерійна битва пізно в ночи. — У инших армій західного фронту оживила ся діяльність артилерії на богато місцях та зросла головно на східнім березі Моза і часами в Gundgau до великої нагальности.

Перший генеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

ВНЕСОК

на военно-позичкове обезпечене з 12-(16) лїтним реченцем*).

Не виповнювати! Премія: К		Не виповнювати! Грамота ч. ....

Відповісти на всї питаня читко і докладно.

1. а) Імя і назвиско обезпеченої особи (Що до жінок також їх родове назвиско)	а) ....
б) Її знанє? занятє?	б) ....
в) Дати уродженя.	в) урodж. в .... дня ....
г) Місце замешканя (Точна адреса).	г) Місцевість .... почта .... Улиця ....
2. На яку суму має звучати обезпечене:	К .... номінальної VII. австр. военної позички ($5\frac{1}{2}$% амортизац. позичка).
3. В яких ратах має бути премія сплачувана? Чи річних, піврічних, 1/4 річних, місячних?	В .... ратах по К ....
4. В якім службовім відношеню до війска остає обезпечений?	
5. а) Чи вже тов. обезпечень відкинуло вже коли цїлковито або в части внесене на обезпечене, коли, де і яке Товариство?	а) ....
б) Чи є в тов. Якор вже яке Ваше обезпечене без лїкарських оглядин?	б) ....
6 а) Чи обезпечений є тепер здоровий?	а) ....
б) Чи терпить або терпів на яку небудь слабість або уломність яку, коли, як довго?	б) ....
в) Хто є домашним лїкарем?	в) ....
7. Кому має ся післати грамоту обезпеченя?	

*) Щоб Товариство знало чи обезпечений бажає бути обезпеченим через 12 чи через 16 лїт належить перечеркнути небажане.

.... дня .... 1917. Вплачено рівночасно через .... Імя: .... Назвиско: .... К ....

Підпис обезпечуючого
(За особи, котрі самостійно не можуть зобовязувати ся, мусить бути внесок підписаний через їх правного заступника).

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.